

**Veu, direcció, cançó i la seva didàctica**

Codi: 102029

Crèdits: 6

| Titulació                 | Tipus | Curs | Semestre |
|---------------------------|-------|------|----------|
| 2500797 Educació Infantil | OT    | 4    | 0        |
| 2500798 Educació Primària | OT    | 4    | 0        |

**Professor/a de contacte**

Nom: Cecilia Gassull Bustamante

Correu electrònic: Cecilia.Gassull@uab.cat

**Utilització d'idiomes a l'assignatura**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

**Equip docent**

Joaquim Maria Vallvé Cordoní

**Prerequisits**

Certificat de grau elemental de música o bé superació d'una prova de nivell

**Objectius**

- Obtenir recursos per adquirir una bona actitud corporal necessària en el cant i en la direcció musical.
- Conèixer les bases fonamentals per cantar amb una veu natural que sigui alhora un bon model per als alumnes.
- Conèixer i interpretar amb criteri musical un ampli repertori de cançons, tradicionals i d'autor.
- Saber analitzar i classificar les cançons des del punt de vista musical i estructural.
- Assolir les bases tècniques de direcció coral.

**Competències**

Educació Infantil

- Conèixer i utilitzar cançons per promoure l'educació auditiva, rítmica i vocal.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Elaborar propostes didàctiques que fomentin la percepció i expressió musicals, les habilitats motrius, el dibuix i la creativitat.
- Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per innovar i millorar la tasca docent.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinari).

Educació Primària

- Adquirir recursos per a fomentar la participació al llarg de la vida en activitats musicals i plàstiques dins i fora de l'escola.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

- Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents als estudiants.
- Reflexionar entorn les pràctiques d'aula per tal d'innovar i millorar la tasca docent. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

## Resultats d'aprenentatge

1. Aprofundir en els diferents continguts musicals necessaris per a la docència en l'etapa de primària.
2. Estar capacitat per a cantar i fer cantar en grup, escoltant i respectant a la resta.
3. Estar capacitat per a treballar en equip.
4. Estar capacitats per cantar i fer cantar en grup, escoltant els altres i respectant els altres.
5. Estar capacitats per treballar en equip.
6. Haver adquirit coneixements i capacitats i habilitats en la dimensió expressiva i perceptiva de la veu, la cançó, el cant coral i la direcció musical.
7. Organitzar amb eficàcia i rendibilitat la part autònoma de l'aprenentatge en relació a la veu, la cançó i la direcció musical.
8. Reconèixer el valor de les activitats musicals relacionades amb el cant, la cançó i la direcció musical en la formació de la persona i el paper fonamental que té a les activitats escolars.
9. Saber escoltar i analitzar a nivell rítmic, melòdic, armònic i formal una obra musical.

## Continguts

1. El cant
  - 1.1. La veu natural
  - 1.2. Actitud corporal. Gest i so
  - 1.3. Control respiratori
  - 1.4. Control vocal: producció, amplificació i projecció
  - 1.5. Timbre, expressivitat i sensibilitat musical
2. La cançó
  - 2.1. Repertori de cançons tradicionals catalanes, d'altres països i d'autor
  - 2.2. Cançons a una veu, càlons i cançons a dos i tres veus
  - 2.3. Elements formals i estructura de la cançó
  - 2.4. Composició i acompanyament de cançons
  - 2.5. Criteris en la selecció del repertori i en la interpretació
3. La direcció musical
  - 3.1. Actitud corporal
  - 3.2. Gest de direcció
  - 3.3. Criteris d'interpretació

## Metodologia

Aquesta és una assignatura fonamentalment pràctica, amb el suport de la teoria necessària, i el protagonista en el procés d'ensenyament i aprenentatge és l'estudiant. Sota aquesta premissa s'ha planificat la metodologia de l'assignatura, que complementa la pràctica individual i col·lectiva al voltant de la veu, la cançó i el gest. L'esquema queda reflectit en el quadre següent.

## Activitats formatives

| Títol | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|-------|-------|------|--------------------------|
|-------|-------|------|--------------------------|

Tipus: Dirigides

|                                                                                                                                                                                                          |    |     |                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----|------------------------|
| Realització d'activitats musicals (cant i direcció), en petit grup i individuals.<br>Simulació de classes per part de l'alumnat per tal de portar la pràctica aspectes de la veu, la cançó i la direcció | 45 | 1,8 | 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----|------------------------|

Tipus: Supervisades

|                                                                                                                       |    |     |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----|------------|
| Seguiment tutoritzat per tal d'orientar el desenvolupament vocal, l'aprenentatge de cançons i la tècnica de direcció. | 30 | 1,2 | 4, 6, 7, 8 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----|------------|

Tipus: Autònomes

|                                                                                                                             |    |   |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---|------------|
| Analitzar cançons, elaborar un cançoner, dirigir cançons i fer un treball personal sobre la pròpia veu i l'actitud corproal | 75 | 3 | 1, 2, 6, 9 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---|------------|

## Avaluació

És obligatòria una assistència mínima del 80%

D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball es penalitzarà amb un 0 com a nota d'aquest treball perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0). Si durant la realització d'un treball individual a classe, el professor considera que un alumne està intentant copiar o se li descobreix algun tipus de document o dispositiu no autoritzat pel professorat, es qualificarà el mateix amb un 0, sense opció de recuperació.

### ACTIVITATS AVALUATIVES I DATES D'AVUACIÓ I REAVALUACIÓ DE L'ASSIGNATURA

1. Presentació de la rutina d'escalfament vocal, 5 de novembre.
  2. Presentació dels cànons a partir del 17 d'octubre i fins el 3 de novembre.
  3. Presentació cançoners, 3 de desembre.
  4. Proves finals, 28 de gener.
- Escrita: realització d'una fitxa (individual)
  - Oral: cantar i dirigir (individual)

Reavaluació: 4 de febrer

També es tindrà en compte les actituds transversals com: la participació, l'escolta activa, el respecte, la cooperació i la puntualitat.

Tot i que diferents parts avaluatives tenen elements de veu, de cançó i de direcció, cada un d'aquests àmbits té un pes dins la nota final del 33,3%. Per poder superar l'assignatura s'han d'haver aprovat els tres àmbits

## Activitats d'avaluació

| Títol                      | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|----------------------------|-----|-------|------|--------------------------|
| Prova final (escrita)      | 15  | 0     | 0    | 6, 8, 9                  |
| Prova pràctica final       | 30  | 0     | 0    | 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8      |
| Treball pràctic en grup    | 25  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 6, 7, 9         |
| Treball pràctic individual | 30  | 0     | 0    | 6, 7, 8                  |

## Bibliografia

- Amades, J. *Folklore de Catalunya. Cançoners*. Barcelona: Selecta.
- Calais, B. (2006). *La respiración. Anatomía para el movimiento*. Tomo IV. Barcelona: La liebre de Marzo.
- Capmany, A. *Cançoners populars*. Barcelona: Ketres.
- BONAL, M. D., MARTORELL, M. (1967). *L'esquitx 1. 41 cançons per a infants*. Barcelona: DINSIC.
- Bonal, M. D., Martorell, M. (2000). *L'esquitx 2: 39 cançons per a infants*. Barcelona: DINSIC.
- Bonal, M. D., Giménez, M. T. (2001). *L'esquitx 3: 39 cançons per a infants*. Barcelona: DINSIC.
- De Vic, C. C. (1991). *Les cançons del Cabirol*.
- Gassull, C, Godall, P, i Martorell, M. (2005). *La veu. Orientacions pràctiques*. Abadia de Montserrat. Barcelona
- Lips, H. (1989). *Iniciació a la tècnica vocal*. Lleida: Orfeó Lleidatà.
- Maideu, J. (1998). *Assaig: cançons i exercicis*. Eumo.
- Martorell, O. (selecció de l'antologia): *Cànons d'ahir i d'avui*, volum 1. Ed. MF. Barcelona. 1973 .
- Martorell, O. (selecció de l'antologia): *Cànons d'ahir i d'avui*, volum 2. Ed. MF. Barcelona. 1979.
- Sataloff, R. T. (1993). La voz humana. *Investigación y Ciencia*. 197:50-57.
- Scotto di Carlo, N. (1991). "La voz en el canto". *Mundo Científico*. 118:1074-1083.
- Soler, J., Oltra, M. (1975). *Cançons per al poble. No 1 i 2, D'infants*. Barcelona: Claret.
- Wagner, C., Crétinon, L., Raventós, M. (1966). *Aprenquem a fer cantar: per a una pedagogia de la direcció*. Hogar del Libro.